

STUDIEPLAN FOR DIPLOMUDDANNELSE I KIRKEMUSIK VED DET JYSKE MUSIKKONSERVATORIUM

1. Uddannelsens formål, indhold og centrale kompetencemål

Diplomuddannelsen i kirkemusik er en videregående deltidsuddannelse på bachelorniveau, der udbydes efter lov om erhvervsrettet grunduddannelse og videregående uddannelse for voksne. Uddannelsens sigte er at udbygge og videreudvikle de kunstneriske, instrumentale, teoretiske og ledelsesmæssige kompetencer således, at den studerende opnår et højere fagligt niveau og dermed større overskud i sin faglige hverdag til gavn for den fortsatte udvikling af kirkemusiklivet i Danmark. Uddannelsen afsluttes med en eksamen, der dels er kompetencegivende i sig selv og dels, ved et tilfredsstillende resultat, kan give den studerende adgang til at fortsætte sin videreuddannelse på konservatoriernes masteruddannelse i kirkemusik.

Den kirkemusikalske diplomuddannelse består af undervisning i de centrale hovedfag kunstpil, kirkespil, teori og korledelse, samt bifagene klaver og hørelære. Derudover er der afsat et antal timer til vejledning i selvstudium i øvrige fag såsom liturgik, salmekundskab, orgelkundskab og musikhistorie, således at diplomuddannelsen groft kan ækvivalere med bacheloruddannelsen i kirkemusik indenfor grunduddannelserne.

Uddannelsen kræver et tidsforbrug svarende til ét helt årsværk, men kan, af hensyn til de store forberedelseskrav, kun tages fordelt på to år.

2. Adgangskrav til uddannelsen

For at kunne optages på uddannelsen skal man have bestået en PO-eksamen ved en af de danske kirkemusikskoler eller have tilsvarende uddannelse fra udlandet. Endvidere skal den optagelsessøgende kunne dokumentere mindst 2 års relevant erhvervs erfaring (fuld tid). Hvis disse krav er opfyldt kan ansøgeren indstille sig til følgende prøve, som er identisk med konservatoriernes optagelsesprøve:

Orgelprøve:

1. En selvvalgt opgave af sværhedsgrad som:
Buxtehude: Præludium, fuga og ciacona C-dur, BuxWV 137.
V. Lübeck: Præludium E-dur.
J.S. Bach: Præludium og fuga C-dur, BWV 545.
F. Mendelssohn: Sonate c-mol.
C. Franck: Prélude, fugue et variation.
P. Hindemith: Sonate II.
J. Langlais: fra Hommage à Frescobaldi: Fantaisie eller Thème et variations.
2. En liste på 5 mindre værker fra forskellige stilperioder (f.eks. koral med forsiret c.f., enklere triosats). Censorerne vælger 1 stykke, som meddeles den optagelsessøgende 3 uger inden optagelsesprøven.
3. En indstuderet koral med pedal fra Den danske Koralbog spilles med forspil og udføres som

- a) koralspil (1 manual + pedal)
- b) melodispil (2 manualer + pedal)
- 4. Den optagelsessøgende får en 2-perioders koralmelodi, den første periode med 4-st. harmonisering, den anden kun med melodi, som på stedet harmoniseres (med pedal).
- 5. Prima vista-spil: en orgelkomposition uden pedal samt en lettere koral med pedal.
- 6. En bunden opgave, der meddeles den optagelsessøgende 10 dage før optagelsesprøven, af sværhedsgrad som Franz Tunder: Præludium i g (Bechmann 2), Buxtehude: Ein feste Burg, BuxWV 184 eller J.S. Bach: Præludium og fuga e-mol, BWV 533

Teoriprøve:

Harmonisering af en enkel koral med 4 perioder.

Deltagerbetaling

Deltagerbetalingen er p.t. på 44.000 kr., jf. lov om videreuddannelser, svarende til ca. 20.000 kr. pr. deltidsår.

3. Uddannelsens forløb

Orgel (kunst- + kirkespil)	40 LT	30 ECTS
- heraf afsluttende projekt	10 LT	15 ECTS
Korledelse	16 LT	8 ECTS
Teori	16 LT	8 ECTS
Brugsklaver	14 LT	6 ECTS
Sangteknisk kursus	1 LT	1 ECTS
Selvstuderede fag	0 LT	7 ECTS
Vejledning + eksamen	10 LT	

4. Uddannelsens indhold

Hovedfaget orgel

Formål

Kunstspil

Fagets formål er at udvikle den studerendes instrumentale, tekniske og musikermæssige færdigheder samt et indgående kendskab til orglet som instrument og dets repertoire.

Kirkespil

Undervisningen i kirkespil sigter mod at uddanne den studerende til at lede salmesangen og til (med støtte af faget musikteori) at skrive og improvisere salmeforspil og anden liturgisk musik.

Indhold

Kunstpil

Faget indeholder en struktureret gennemgang af centrale værker fra orgellitteraturens hovedperioder graderet i sværhedsgrad efter den studerendes tekniske formåen og musikalske forståelse. Der lægges på diplomuddannelsen vægt på et bredt indblik i centrale komponisters produktion indenfor forskellige stilarter fra middelalderen og op til dags dato.

Kirkespil

Faget indeholder en indføring i dansk salme- og gudstjenestespils-tradition. Alle autoriserede danske koralbøger med tillæg kan være pensum indenfor salmespillet. Med hensyn til salmeforspil og anden liturgisk musik lægges der i faget op til i høj grad at arbejde uden noder (improvisation), hvor faget musikteori i højere grad vil tilgodese den skriftlige del.

Fagets omfang er 30 ECTS-points.

Undervisningsformen er soloundervisning, men der vil være mulighed for at hospitere i forbindelse med grunduddannelsens fællestimer (8 dobbelttimer årligt) og for at deltage i mesterkurser og studierejser, i forbindelse med hvilke der dog må påregnes brugerbetaling.

Undervisningen fordeles over samtlige 4 semestre, men ikke nødvendigvis ligeligt.

Evaluering: Projekt og eksamen efter 4. semester

Kunstpilsprojekt:

En repertoireliste omfattende mindst 5 værker fra mindst 3 forskellige perioder afleveres senest 1.april. Den samlede spilletid skal være 40 min. Såfremt listen omfatter værker med en samlet spilletid på mere end 40 min. kan den eksterne censor foretage et udvalg.

Der lægges ved bedømmelsen vægt på en teknisk kompetent og stilistisk velorienteret udførelse af værkerne, ligesom også den personlige indlevelse og udtrykskraft vil blive taget i betragtning.

Ekstern censur

Bedømmelsesform: Karakter

Kirkespil:

- 1) **Salmespil:** 2 salmer opgives fra Den Danske Salmebog sammen med de tilhørende udsættelser fra en af de danske koralbøger. Der spilles max. 4 vers (nøjagtig versangivelse skal fremgå af opgaveformuleringen). Koralbogens udsættelse skal benyttes til mindst ét vers i hver salme, ligesom melodispil skal forekomme i hver salme. Begge salmer indledes med forspil.
- 2) **Transponering:** En af de opgivne koraler transponeres en hel eller en halv tone op eller ned (indtil fire fortegn). Transponeringen udføres som koralpil og må ikke være nedskrevet.

- 3) **Prima vista-salmespil:** 1 på stedet opgaven koral spilles som koralspil (ét manual og pedal) og indledes med et improviseret forspil.
- 4) **Improvisation:** En improvisation, evt. af form som et præludium til en gudstjeneste eller anden kirkelig handling, enten over en opgivet salmemelodi (der opgives 3 fra forskellige perioder) eller i fri form i en opgivet toneart og taktart.

Til punkt 1) gives 24 timers forberedelse.

Til punkterne 2) og 4) gives 2 timers forberedelse ved et orgel.

Alle koraludsættelser opgives fra en af de autoriserede danske koralbøger. Der gøres i opgaveformuleringen opmærksom på hvilken.

Der lægges ved bedømmelsen vægt på et smidigt og roligt salmespil, der vil være velegnet til at lede menighedssangen, og på gode og velformulerede forspil og improvisationer.

Ekstern censur

Bedømmelsesform: Karakter

Hovedfaget musikteori

Formål:

At give den studerende en dybtgående teoretisk forståelse og beherskelse af den musikalske satsteknik og derved give den studerende en række redskaber til at udarbejde satser, både efter veldefineret stilistisk forbillede, og m.h.t kreativt at skabe egne satser (forspil, korsatser, orgelkoraler m.m.) på historisk eller selvdefineret stilgrundlag.

Faget indeholder: Kortere forløb om konsonans/dissonans-opfattelse gennem tiderne, balance, dissonanstyper og dissonansbehandling, kadencer, harmonisk puls, m.m.

Harmonik: Videregående klassisk + begyndende romantisk harmonik

Polyfon musik: Barok + andre stilarter

Kirketonalitet/modalitet + det 20. årh.s musik + fakultativ opgave

Fagets omfang: 8 ECTS-points

Undervisningsform: Gennem analyse af forskellige tiders musik (hvoraf nogle inddrages i den skriftlige satslære) udkrystalliseres en række teoretiske redskaber og kompositionsteknikker. Analysens resultater fremlægges dels af læreren og dels af de studerende.

Undervisningen fordeles over samtlige 4 semestre

Evaluering:

Eksamen efter 2. semester:

Harmoniseringsopgave (videregående funktionstonal eller romanceharmonisering) (4 timer)

Intern censur

Bedømmelsesform: Bestået/ikke bestået

Eksamen efter 4. semester

- 1) Bachfugaeksposition for 3 eller 4 stemmer med efterfølgende sekvenserende mellemspill til Tp. (6 timer)
- 2) To koralforspil udarbejdet i studietiden.
- 3) Et koralforspil over en opgiven salmemelodi (4 timer)
- 4) Fakultativ opgave. En af læreren ukorrigeret opgave, udarbejdet i studietiden. Opgavens type godkendes af læreren. Opgaven skal skrives for kor (evt. kor og instrument(er)) eller for 2 eller flere instrumenter.

Opgaven fra delprøven efter 2. semester vedlægges til orientering.

Ekstern censur

Bedømmelsesform: Karakter

Hovedfaget korledelse

Formål:

At give den studerende tekniske og musikalske forudsætninger for at lede indstudering og fremførelse af især kirkelig, men også verdslig kormusik.

Uddannelsen sigter på at gøre den studerende rustet til at opbygge og vedligeholde et korliv og til at engagere amatører i det lokale musikliv.

Indhold:

I studietiden skal den studerende stifte bekendtskab med et stilistisk bredt udvalg af vokalmusikken fra renæssance til nutid for forskellige sammensatte ensembler. Den studerende bibringes gennem undervisningen forståelse for den kirkelige musiks naturlige, liturgiske placering.

I undervisningen tages højde for at emner som slagteknik, partiturspil, korisk stemmedannelse, intonation, klangopfattelse osv. løbende er i fokus.

Fagets omfang er 8 ECTS-points

Undervisningsform: Undervisningen foregår holdvis, og det forudsættes, at den diplomstuderende deltager i grunduddannelsens almindelige undervisning i faget. Samtlige studerende på de kirkemusikalske uddannelser deltager og fungerer som øvekor. 1. semesters studerende sidder med i øvekor, men får særskilt undervisning i grundlæggende slagteknik, forberedelsesteknik, m.v. Fra 2. semester dirigerer de studerende dette øvekor.

Det grundlæggende kendskab til ensembleledelse varetages på et årligt tilbagevendende kursus af 3 dobbeltlektioners varighed i forårssemesteret, samt hvor det er naturligt i forlængelse af den almindelige korledelsesundervisning.

Undervisningen fordeles over samtlige 4 semestre.

Evaluering: Eksamen efter 4. semester

- 1) Eksaminanden udfører med et øvekor/tilstillet kor to flerstemmige, mindre korværker; det ene a capella og det andet med obligate instrumenter. Mindst ét af værkerne skal være af kirkemusikalsk art. De to værker skal være

indstuderet af den studerende selv, men under lærerens vejledning. To eller flere mindre satser fra samme værk kan sættes sammen indenfor såvel a capella-afdelingen som den instrumentledsagede, så længe den samlede varighed af stykkerne i 1) ikke overstiger 15 min. Repertoireliste afleveres 1. april.

- 2) Eksaminanden indstuderer med ovennævnte kor et mindre kirkeligt eller verdsligt korværk, mindst firestemmigt. Dette værk, som udvælges af ekstern censor i samråd med den pågældende lærer, skal være af kompletterende og kontrasterende karakter i forhold til de under 1) nævnte værker. Det må ikke være gennemgået i studietiden og meddeles eksaminanden en uge i forvejen. Den studerende demonstrerer under prøven selvstændig behandling af de under 4.3.2 nævnte discipliner.

Varighed: 25 min.

Eksaminanden besvarer i en kort samtale umiddelbart efter prøven spørgsmål fra censorerne i relation til eksamenspræstationen.

Prøvens varighed eksklusiv votering: 45 min.

Ekstern censur

Bedømmelsesform: Karakter

Bifaget brugsklaver

Fagets formål er at give den studerende en indsigt og en vis færdighed i forskellige brugsklaver discipliner, dels til brug ved ledsagelsen af nyere salmer og dels til anvendelse i forbindelse med korarbejdet i menigheden

Fagets indhold aftales mellem den enkelte studerende og læreren i faget og kan f.eks. bestå af

- Becifringsspil
- Grooves
- Akkompagnement
- Prima- og secondavistaspil

Fagets omfang er 6 ECTS-points.

Undervisningsformen kan være soloundervisning, men der kan også undervises i hold i keyboardlab, hvis der kan samles et hold med en relevant faglig profil og sammensætning.

Undervisningen fordeles over alle 4 semestre, men ikke nødvendigvis ligeligt.

Evalueringsform: Attest.

En skriftlig udtalelse fra læreren i faget dokumenterer, at arbejdsindsats og progression har været tilfredsstillende.

Stemmeteoretisk kursus (specielt bifag)

Fagets formål er at give den studerende den teoretiske og anatomiske baggrund for beskæftigelse med stemmedannelse, således at den studerende bibringes en viden om skelet, nerver, muskulatur og væv med relation til holdning, åndedræt, strube og resonans- og artikulationsorganet.

Indhold:

Der gennemgås stof af et omfang som *Lone Rørbech og Steen Høgel: Tal rigtigt – syng godt (Reitzels forlag 1990 og senere)* suppleret med andet stof om f.eks akustik

Fagets omfang er 1 ECTS-point

Undervisningen samlæses med 1. årgang på sanguddannelsen og 3. og 4. semester på den kirkemusikalske grunduddannelse.

Undervisningen er placeret på 1. og 2. semester

Evaluering: Attest efter afslutning

Selvstuderede fag: Liturgi og salmekundskab

Der tilbydes på diplomuddannelsen ikke nødvendigvis undervisning i ovennævnte fag, men ikke desto mindre er det nødvendigt at den studerende dokumenterer et tilstrækkeligt kendskab til de nævnte emner, dels for at diplomuddannelsen kan danne grundlag for erhvervsudøvelse, dels for at den på betryggende vis kan tjene til indgangsport til masteruddannelsen. Fagene vil evt. kunne afløses ved meritoverførsel fra kirkemusikskolerne, pastoralseminariet el.a. Der vil blive taget konkret stilling fra sag til sag. Dersom der i løbet af uddannelsen kan oprettes et hold i faget på grunduddannelsen, vil undervisningen i dette kunne følges, hvis det ønskes.

Liturgik og salmekundskab (specielt bifag)

Fagets formål er at give den studerende et historisk overblik over liturgiske og salmehistoriske emner, samt at give indsigt i aktuelle kirkemusikalske tendenser og problemstillinger.

Fagets indhold svarer til litteratur af et omfang som *Søren Sørensen: Kirkens Liturgi og Th. Borup Jensen/K.E. Bugge: Salmen som lovsang og litteratur*, suppleret med delstudier og nyere udgivelser.

Fagets omfang er 1 ECTS-point

Der undervises i hold på mindst 9 deltagere, hvis et sådant kan oprettes, ellers læses faget som selvstudium under vejledning.

Undervisningen placeres hvor det er muligt, eller faget læses som selvstudium.

Evaluering: Eksamen senest efter 4. semester

Eksaminanden besvarer spørgsmål på grundlag af litteratur af et omfang som *Søren Sørensen: Kirkens Liturgi* og *Th. Borup Jensen/ K.E. Bugge: Salmen som lovsang og litteratur*, suppleret med delstudier og nyere udgivelser. Endvidere lægges danske salme- og melodibøger fra reformationstiden til nutiden til grund.

Besvarelsen sker i form af en skriftlig afhandling af et omfang på ca. 10-15 A4-sider omhandlende nøjere formulerede del-emner. Hertil gives en afleveringsfrist på 14 dage, således at opgaven udleveres kl. 9.00 og afleveres senest 14 dage efter kl. 15.00

Intern censur

Bedømmelsesform: Karakter